

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

KASIM-ARALIK 2001

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet ORHAN

Yazı Kurulu
Mehmet ORHAN
Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Ahmet DEVİREN
Prof. Zafer GENÇAYDIN
Asım SEYHUN
S. Selami TAŞBAŞI
İsmail Nazım BEYDEMİR

Teknik Yönetmen
Ömer ÖZTÜRK

Yazışma Adresi:
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 95/10
Tel: 342 47 50 Ulus / ANKARA

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 nolu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenişehir Şubesi
Hesap No: 441169

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın
iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasası'na uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin
12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 11 Sayı: 120-121
KASIM-ARALIK 2001
Dizgi Mizanpaj: **Marina Ajans - 384 26 80**
Baskı : **HAS-SOY Matbaacılık**
Tel : **0 312 341 59 94 / 384 03 04**

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri:
İsmail N. BEYDEMİR : Malatya-Ağın
İ. Cengiz YÜCEL : İzmir
Ahmet SAMUR : İstanbul
Arka Kapak : Samançay (Küzne)
Köyünün genel görünümü

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3	2001 Yılıının Ardından Ankara -AĞIN DERNEĞİ
4-5	10 Kasım-Ulu Önder Atatürk'ün Ölüm Yıldönümü
6-	On Kasım (Şiir) Dr. Galip UZUNCA
7-	Öğretmenler Günü Nazım ERCAN
8-9	Memleketim-Güllük (Şiir) Zeki HAFIZOĞULLARI
10	Ağın ve Kerevit Tanju DEMİRKOL
11	Gün Bugündür (Şiir) Mehmet ORHAN
12	Yaşamı Ertelemek S. Selami TAŞBAŞI
13	Yunus Emre (Şiir) Mehmet TUĞRUL
14-15	Ziyaret Arkası Erhan ÇATALTAŞ
16	Din ve Terör M. Cavit ALPASLAN
17	Müjdeler Olsun (Şiir) Ahmet SAMUR
18	Ben de Dilenciyim A. Ruhi TAŞKIN
19	Çevre Sağlığı ve Yetki Kargaşası Mehmet SELÇUK
20-21	Hipertansiyon Dr. Çetin YILMAZ
22	Bir Kurban Bayramı idi (Şiir) Osman Sulhi AKSU
23	Mersin İlindeki Çevre Felaketi Üzerine Mehmet SELÇUK
24	İspanakçı Mustafa'ya Ağıt (Şiir) İsmail Nazım BEYDEMİR
25-27	Samançay (Küzne) Köyü Ş. Necmi ÖZER
28	Fıkra Demeti
29-30	Ağın'la İlgili Haberler
31	Doğmlar, Evlenenler, Ölümler

2001 Yılıının Ardından

Büyük umutlarla karşılayıp, içimiz burkularak uğurladığımız bir yıl oldu 2001 yılı. Evet, 2001 yılı, ülkemizde ve dünyada, **toplum hayatını olumsuz yönde etkileyen** birçok olgu ve olaylarıyla unutulmaz bir yıl olarak anımsanacaktır. Çağımız toplumunun kaderi: Her yeni yıla, **elimiz boş**, sadece **umutlarla** giriyorduk. Ancak, 2002 yılına girerken, bu umut da bizlere çok görüldü. Çünkü, yetkili ağızlar, bu yılın en sıkıntılı yıl olacağını, **kemmerlerin daha çok sıkılacağını** yineleyip duruyorlar.

Uğurladığımız 2001 yılının ülkemizi ve dünyayı huzursuz kılan belli başlı olaylarına burada kısaca değinelim.

Geçen Şubat ayının sonlarına doğru başlatılan ve **Cumhuriyet tarihinin en büyük krizi olan** ekonomik çöküntü, toplumsal, siyasal ve ekonomik hayatta büyük yaralar açtı. Binlerce şirket battı, çok sayıda fabrika kapandı, sayısı saptanamayan küçük ölçekli iş yerleri kepenklerini indirdi. Yüzbinlerce kişi işsiz kaldı.

Yıllardan beri bir türlü rayına oturtulamayan ekonomimiz, bu olayların baskısı altında büsbütün çıkmıza girdi. Ekonomiyi kendi kurallarına göre yönlendirmede başarısız kalınca, **enflasyon yükseldi, Türk lirası görülmemiş ölçüde değer yitirdi**. Üretim düştü, kalkınma sıfırladı ve küçülme rekor düzeyine erişti. Bu karmaşada **döviz** spekülörleri kasalarını doldurdular. Denetim ve kontrol mekanizmasının iyi işleyememesi sonucu **gelir kaybı ve kaynak israfı**, ekonomik bunalımı artırıcı diğer etkenler oldu. Katrilyonlarca iç ve dış borç altında ezilen ekonomik bunalım sürerken, milletvekili aylıklarına, Anayasa değişiklikleri arasına konulan bir madde ile üstü kapalı zam getirme çabası, toplumun

tepkisine neden oldu. Toplumda iz bırakan diğer bir olay da, yeni F tipi cezaevleri öne sürülerek başlatılan ölüm oruçları oldu.

PKK terörünün etkisiz kılınmaya başlaması iyi hava estirirken, peş peşe ortaya çıkarılan **yolsuzluklar ve soygunlar** toplum hayatına bomba gibi düştü. Çeşitli operasyonlar sonucu **Bankalar, Bakanlıklar, Belediyeler** ve diğer değişik kuruluşlar bünyesinde **su yüzüne çıkarılan** ihale, beyaz enerji, vurgun, bit, örümcek...gibi adlar verilen ve herbiri trilyonlara varan soygunlar bütün yıl boyu Türkiye gündeminden düşmedi ve ülkeyi sarsan güven yitirici olaylar zincirini oluşturdu.

Laik cumhuriyet ilkesine aykırı eylemlerin odağı olduğu gerekçesiyle **Fazilet Partisi'nin kapatılması** da geçen 2001 yılının geniş yankı getiren olaylarından biri oldu.

Dünyada yılın en önemli olayı ise, **New York'taki Dünya Ticaret Merkezi'nin** ünlü ikiz gökdelenleri ile **Vaşington'daki yine dünyaca ünlü Pentagon Binası'nın** bir bölümünün **tarihin en büyük terör saldırısı**yla yıkılması oldu. Bu saldırı, ABD'nin ardından bütün dünyayı etkiledi: Teröre karşı işbirliği başta olmak üzere, **yeni bir doğuştan "Yeni Dünya Düzeni"**nden söz edilmeye başlandı.

Şu husus kesin olarak anlaşıldı ki, bütün dünya terörden ve toplumu huzursuz kılan olaylardan **arınmış yeni bir düzenin, toplumu mutlu kılacak bir yaşam biçiminin özlemi içinde**. Biz de, Türk toplumu olarak, uygarlık yolunda **Atatürk ilkeleri ışığında** ilerlerken ve **milli değerlerimize sahip çıkarken**, bizden ileri saflarda olan uygar ülkelerin değerlerini de bilinçli olarak izleyelim.

ANKARA-AĞIN DERNEĞİ

10 KASIM ULU ÖNDER ATATÜRK'ÜN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ

Bugün Büyük Atatürk'ün 63. ölüm yıldönümü. Onu, silah arkadaşlarını ve gerçekleştirdiği devrimlerde onunla aynı safta hizmet verenleri saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz.

Atatürk, dünyada **bir benzeri olmayan büyük insandı.** O'nun ilkeleri yıllar geçtikçe daha büyük değer kazanıyor. Bu görüşleri yalnız biz Türkler değil, bütün dünya yakından görüyor ve paylaşıyor.

Atatürk'e ve inkılaplarına, öteden beri bir türlü sıcak bakmayan bazı tutucu çevreler de son yıllarda O'nun değerini anlamaya başlamışlardır. Çünkü Atatürk, hayatı boyunca **dinimizin özünü ve esaslarını**

oluşturan yönlerini içtenlikle benimsemiş ve saygın din adamlarımıza her zaman, her karşılaştığı yerde değer vermiş, saygı göstermiş, dinsel inançlara uymuştur.

Bugün burada sizlere O'nun yukarıda değindiğimiz

büyükliğini kanıtlayan bir olayı anlatmak istiyoruz.

Amasya'nın saygın ailelerinden değerli din adamı Vaiz **Abdurrahman Kamil Efendi**, 13 Haziran 1999

yılında, Beyazıt Cami'sinde Cuma namazı nedeniyle vaaz vermektedir: Saygıdeğer evlatlarım, diye söze başlayan Vaiz Efendi devam eder: Ulusumuzun onuru, itibarı, özgürlüğü ve yıkımdan kurtulması gerekirse,

yurdun son ferdine kadar ölmeyi göze almak gerekir. **Padişah olsun, Halife olsun**, adı ve unvanı ne olursa olsun hiçbir kişi ve makamın varlığının devamına neden kalmamıştır. **Tek kurtuluş çaresi**, halkın doğrudan kendi egemenliğini kendi eline almasıdır, diyerek sözlerine devam eden Abdurrahman Kamil Efendi, hemen hemen ünlü **Amasya Tamimi**'nin bir örneğini dinleyenlere verir. Böyle bir anlatım, o günlerde bir din adamından beklenmeyen bir erdem ve cesaret örneği idi.

Aslında, böyle bir konuşmanın yazılmasını **Atatürk arzu etmiştir**. Fakat Abdurrahman Kamil Efendi gerekli verileri aldıktan sonra, öylesine coşkulu bir konuşma yapmış, ortaya konulması gerekenleri

öylesine etkili bir anlatımla açık bir tarzda, açık bir dille korkusuzca, coşku ve gözyaşları içinde anlatmıştır ki, **ATATÜRK bundan son derece hoşnut olmuş** ve topluca kılınan Cuma namazının sonunda Beyazıt Camii'sinin çıkışında beklemiş ve Abdurrahman Kamil Efendi'nin elini öpmüştür. Bu sırada Kamil Hoca kesesini çıkarır ve içinde bulunan, o zamana değin tüm biriktirdiği 5 altın lirayı Atatürk'e uzatarak:

“Bu da benden ilk katkı olsun evladım” demiştir.

Hoca'nın bu hareketine çok duygulanan Atatürk, onu kendi arabasına alıp evine bırakmıştır.

— (Not: Bu anlatı *Gazanfer UĞURAL*'ın o yıllara ilişkin olarak yaptığı derlemelerden alınmıştır.)

ATATÜRK'TEN BİRKAÇ ÖZLÜ SÖZ

*Uygarlığın emrettiğini ve istediğini yapmak insanlık için gereklidir.

*Türk Devrimi nedir? Bu devrim, kelimenin ilk önce işaret ettiği ihtilal anlamından başka, ondan daha geniş bir değişmeyi ifade etmektedir.

*Bugünkü devletimizin şekli yüzyıllardan beri gelen eski şekilleri bir yana iten en gelişkin biçim olmuştur.

*Ulusun varlığını sürdürmesi için bireyleri arasında düşündüğü ortak bağ, yüzyıllardan beri gelen biçim ve niteliğini değiştirmiş, yani ulus, dinsel ve mezhepsel bağ yerine, **Türk ulusçuluğu bağı** ile bireylerini toplamıştır.

*Bencillik kişisel olsun, ulusal olsun her zaman kötü sayılmalıdır.

*Özgürlük olmayan bir ülkede ölüm, yıkım vardır. Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası özgürlüktür.

*Devrim, Türk Ulusu'nu son yüzyıllarda geri bırakmış olan kurumları yıkarak, yerlerine ulusun en yüksek uygar gereklere göre ilerlemesini sağlayacak yeni kurumlar koymuş olmaktadır.

*Dinsel düşünce ve inançlara saygılı olmak, öteden beri doğal ve genel bir anlayıştır. Bunun tersini düşünmek için neden yoktur.

*Ulusa efendilik yoktur, hizmet etmek vardır. Bu ulusa hizmet eden onun efendisi olur.

*Artık insanlık kavramı vicdanlarımızı arıtmaya ve duygularımızı yüceltmeye yardım edecek kadar yükselmiştir.

*Doğaya egemen olmasını bilmeyen yaratıklar varlıklarını koruyamazlar.

*Ulusal bağımsızlık bir yaşam sorunudur.

ON KASIM

Dr. Galip UZUNCA

Bugün Kasım'ın On'u Gazi'nin ölüm günü
Meş'um kara yazgının sakın bir dönüm günü
Esme ey rüzgar esme bugün bahtımız kara
Kanadı yine bugün gönlümüzdeki yara.

Sanma bu öylesine bir matemdir sıradan
Altmış yıl değil altmış asır geçse aradan
Unutulmaz asla o hüznü hicran günü
Gönüllere yerleşen bu ıstırapın üzü.

Karardıkça milletin her On Kasım'da bahtı
Gönüllerde kalacak o Kahraman'ın tahtı
Zira unutmaz asla bu millet Serdar'ını.
Bin bir şevkle sunmakta ebedi şükranını.

Milletçe bugün yine biz Atatürk'ü andık
Kurtuluş Savaşı'nın ihtişamına daldık.
Esme ey rüzgar esme hicranımız pek engin
Lakin kalbimizdeki sevgi daha da zengin.

Her On kasım'da şevkle anarız biz Gazi'yi
Hüznün zevki ve zevkin hüznüyle o Dahi'yi
Bu millet sonsuza dek Atatürk'le olacak
Aziz Cumhuriyet'le çağdaşlıkta kalacak.

ÖĞRETMENLER GÜNÜ

Nazım ERCAN

Yine 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü hep birlikte kutladık. Ne yazık ki geçen yıldan bugüne kadar hiçbir şey değişmedi. Toplantılar yapılır, yazılar yazılır, en ufak bir değişme olmaz. Milli Eğitim'de, çağa ayak uydurma çok yavaş gitmektedir. Akıp giden kıymetli yıllara yazık. Bugün bizleri bir çiçekle kutlayan, saygı ile eğilen yavrularımız dışında kim günümüzü kutladı ki. Toplum içinde saygınlığımız giderek tükeniyor. Ebediyete giden Başöğretmenim, şehit öğretmenlerim ruhunuz şad olsun. Çalışan tüm arkadaşlarım, günümüz kutlu olsun. Emekli öğretmenler, sizi de kutlar, çilelerinizi paylaşırım.

Devletimizin gerçek amacı, çağdaş eğitim düzeyine çıkmaktır. Başöğretmenimizin amacı bu idi, bundan sapamazlar. Ancak, çok yavaş gidiş var, yenileme azdır. Öncelikle, Türkiye'de öğretmenin varlığını, saygınlığını ortaya çıkarmak gerekir. Bunun için temel öğretmen yetiştiren tek kaynaklı kurumların olması, müfredat programlarını geliştirip, uygulamada bütünlük sağlanması esastır. (A) köyündeki jeoloji mühendisi çıkışlı öğretmenim, (B) okulundaki kimya mühendisi çıkışlı öğretmenlerim milli eğitimin amacında ne denli bütünlük sağlayabilirler? Çünkü, öğretmenlik formasyonundan yoksundurlar da ondan. Okuma yazmayı, toplama çıkarmayı öğretirler, ama Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk Milli Eğitimi'nin amaçlarını, birleştiremezler eğitim-öğretimle. Çünkü, bu kavramlar ta okul sıra-

larında verilip doyurulacak okullar gerekir. O da öğretmen okullarında sağlanır. Şimdi adı değişti: Eğitim Fakültesi oldu. Olsun, yetişen elemanlar o ilkelerle donatılsın.

Gerçek o dur ki, çocuklarımızı emin elle-re teslim etmedikçe geleceğimizin teminatı olan yuvrular vatan, millet, milli duygudan mahrum yetişeceklerdir. Ulu önder Atatürk'e karşı vefasız olacağız.

Bilgi ve teknoloji çağında, ekonomisi sarsıntı geçiren bir Türkiye'de yaşıyoruz. Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkmanın yolu bence Milli Eğitim'den geçer. Her işte usta eleman aranır. Kaldı ki öğretmenlik, kaliteli ürün, kaliteli elemanla olur. Öğretmen iyi yetiştirilir, ekonomik ve sosyal sorunlar da çözümlerse gelecek nesilleri iyi yetiştireceği kesindir. Pazarda ek iş yapan öğretmenlerden verim almak güç olur. Devlet de daima sarsıntı geçirir.

İlköğretmen okulu çıkışlı, lisans tamamlamalı emekli bir öğretmenim. Meraklıyım, cadde ve sokakta gördüğüm öğrencilerle konuşuyorum. Çocuklardan aldığım cevaplar beni asla tatmin etmiyor, üzüldüyorum. Bu gidişe dur demenin zamanı çoktan geldi geçiyor. "Atatürk'ün yeni nesilleri bizim olmalı ki" Övünelim. O, öğretmenlere çok güveniyor, Milli Eğitim'e önem veriyordu. Her yıl günümüzü çağdaşlaşarak, gelişerek kutlayalım.

24 Kasım 20001

MEMLEKETİM

Zeki HAFIZOĞULLARI

Önce ardıçlar varmış
Sonra cılız ağaçlar kalmış
Üstüne yuva yapmaya çabalar dı kuşlar

Görünce sevinirdik

Toprak kıttı
Bire üç verirdi ancak
Cansız dereler yeşertirdi vadileri

Ölesiye çalışırdık

Soğuk olurdu bozkır
Kış boyu kapanırdı yollar
Çoğu kez kurtlar inerdi çevreye

Korkardık

Evler tek kandille ışırdı
Sokaklar hep zifiri karanlıktı
Eşkiya öyküleri anlatılırdı geceleri

Gizlice titrerdik

Ay çıkardı
Gölgeler resim çizirdi sokaklara
Ardından bir periler ülkesi kurulurdu

Sonsuzu düşlerdik

Gurbetti yazgımız
Kuşun kanadına yazılırdı mektuplar
Her an yanık türkülerde yankılanırdı hasret

Usanmadan beklerdik

Dayanılmazdı yokluk
Mecburduk ölülerimizi orada bıraktık
Büyük bir göç oldu dağıldık kentlere yerleştik

Geride anılar kaldı

10.12.2001

GÜLLÜK

Zeki HAFIZOĞULLARI

Koyun ortasından batar gün
Kırk kızıla boyanır ufuk
Yel eser
Tatlı bir akşam başlar

Denizin mırıltısı duyulur uzaktan
Gemiler geçer süzülerek
Teknelek yayılır suya
Bir ekmek kavgasıdır yaşanan

Hiç yolcusu yoktur bu limanın
İasos karşıda tarihe tanık
Buralı değiliz
Uzaklardan geldik

Hepimiz yaz günü konuklarıyız
Kıyılar bizimle şenlenir
Çınlar sesimiz
Güz gelir çeker gideriz

Güller iri gül açar Güllükte
Fakat bülbüller suskun
Şarkılar yok
Aşklar günöbirlik

Denizle kara arasında sıkışmış kalmış insanlar
Kışın hayat alabildiğince tekdüzedir
Işıklar erken söner
Bebekler bozar sessizliği

Martla toprak usulca uyanır
Zeytinler meyveye durur
Hep yeni umutlardır filizlenen
Güllüklü usanmadan yine yazlıkçı bekler

25.07.2001

AĞIN ve KEREVİT

Tanju DEMİRKOL

Ağustos ayında halamın torununun düğünü baha-
nesiyle her sene yaptığım gibi tatilimi geçirmeye Vah-
şen'e gittim. Düğün gecesi çocukluk arkadaşım la ha-
vadan sudan bahsederken konu konuyu açtı, konu
sürpriz bir şekilde kerevite geldi. Bildiğimiz gibi kere-
vit tatlı suda yaşayan kısıkaçlı su ürünlerinden sayılan,
insanların etinden faydalandığı bir su hayvanı. İşin en-
teresan tarafı da kerevitin Keban Barajı gölünde yetiş-
mesi. Özellikle de Ağın kıyılarında. Tabi bu da bir tes-
sadüf değil doksanlı yıllarda az miktarda dışarıdan ge-
tirilip Ağın kıyılarına atılmış, aradan on bir yıl geçmiş
ve şu anda avcılığı yapılıyor. Bu konu ilgimi çektiği
için Ağın'a, kerevit havuzlarının olduğu tesislere git-
tim. Burada bu konuyla ilgilenen ve bilgilerini benden
esirgemeyen Sait TAŞKIN'la tanıştım. Sait Bey, yirmi
yıl önce Elazığ'dan gelmiş, Ağın eniştesi olmuş, çok
saygıdeğer bir beyefendi. Geleceği çok iyi ve olumlu
görebiliyor. Bu arkadaşımız, kerevit olayında Ağın'ın
güvencesi. Ağın'da balıkçılık kooperatifi çatısı altında
beş tekne ile avcılık yapılıyor. Çalışan kişi sayısı ise
kırktır.

Kerevitler, pinter adı verilen sepetlerle avlanıyor.
Şu anda, Ağın'da 25 bin tane pinter kullanılıyor ve or-
talama haftada 2 ton kadar kerevit avlanabiliyor. Pin-
terler 10 ila 15 metre derinliklere sarkıtılıyor ve haf-
tada bir gün toplanıyor.

Bildiğimiz gibi, kerevit yurt dışında tüketilen bir
su ürünüdür. Ancak, üretimin % 5'i yurt içinde 5 yıldız-
lı otel ve lüks lokantalarda tüketilmektedir. Tesis ve
şirket kurup kereviti pazarlamak en doğru olanıdır.
Ancak bunun da bir zamanı var. Kerevit konserve tes-
isini kurmak için haftalık 10 ton kapasiteye ulaşmak
gerekıyor. Sait beyin tespitine göre 4 yıl sonra Ağın
kerevitleri bu miktara ulaşacak.

Çevremizde Sivas, Kars, Erzurum ve Nahçıvan'da
kerevit üretilmektedir. Ağın merkez konumunda olup,
inşallah 4 yıl sonra Kerevit haşlama-konserve tesisle-
ri ve şirketiyle Ağın ekonomik yönden ileri bir seviye-
ye gelecek.

Kerevitler, yurt dışında 9.5 cm ebadından satıl-
makta ancak Ağın'da 10 cm ebadı korunmuş. Böyle-
likle Ağın kerevitleri hem lezzet hem de yılda iki katı
kadar artmakla sağlıklı bir büyüme yakalamıştır. Şim-

diden bizler bilmesek de yurt dışında Ağın kerevitleri
birinci sınıf kerevit olarak isim yapmış bile.

Ekonomik boyutuna örnek verirken Ağın'a ne ka-
dar lira girdi sağladığı da ortaya çıkacaktır. Ayda 8 ton
toplanan kerevitin kilosu 1 milyon 250 bin liradan sa-
tıldığında Ağın'a 20 milyar lira girdi sağlamaktadır. 4
yıl sonraki girdisi ise 150 milyar lira olarak düşünülür-
se kerevitin Ağın için ne kadar önemli olduğu ortaya
çıkacaktır.

15 Haziran - 25 Aralık tarihleri arasında avcılığı
yapılan kerevit, Ağın'da tesis olmadığı ve uzak yerle-
re taşındığı için, ancak Temmuz, Ağustos, Eylül ayla-
rında, yani 3 ay gibi kısa bir dönemde yapılmakta ve
zarara uğranılmaktadır.

Eğridir gölünde üretilen kerevitte kıyaslama ya-
parsak, Ağın kereviti hem lezzet hem de şişmanlık açı-
sından daha kârlıdır, çünkü Keban Barajı gölünün su-
yu mineraller açısından çok zengindir. 9.5 cm boyu-
tundaki Ağın kereviti, 11 cm boyutundaki Eğridir ke-
revitiyle aynı gramaja sahiptir.

Kerevitin balık yumurtalarını yiyerek balık nesli-
nin tükenmesi konusunda ise Ağın halkı ve toplumu-
muz bilinçsiz bir yaklaşım içerisinde. Çünkü kere-
vit suyun 10-15 metre derinliklerinde hayatını sürdür-
mekte ve yumurtalarını buraya bırakmaktadır. Bu du-
rum, balıkları yemediği anlamına da gelmemelidir zi-
ra bahsedilen derinliklerdeki balık yumurtalarını da
hiç affetmemektedir. Tersine olan durum da vardır
yani balıklar, kerevitlerin kabuk değiştirme dönem-
lerinde kerevitleri yiyebilmektedir. Kısacası doğa ken-
di işini yapmaktadır, nesil tükenmesi söz konusu
değildir. İnsanlar, yanlış avlanma sonucu kerevitin ve
balıkların sonunu getirebilirler, Eğridir gölündeki
durum budur. Kerevit değil insanlar balıkların soyunu
tüketmişlerdir.

Saygıdeğer şahsiyet Sait TAŞKIN'ın Ağınlı hem-
şehrilerimizden tek bir ricası var:

Kerevit hakkında bilinçsiz hareket etmeyip destek
olsunlar.

Ağın'ın geleceği için severek yazdığım bu konu
umarım ki okurlar için bir bilgi hatta bir kıvılcım ol-
muştur. Daha nice iş sahalarını Ağın'da görmek
dileğiyle.

GÜN BUGÜNDÜR

Mehmet ORHAN

Yer gök duru, içimiz duru,
Dağ taş güneşle yundu,
Kışlar bahara soyundu,
Dünya sevinsin bugün.

Yenilmezi yenen biziz,
Hem duyarlı, hem de dinçiz,
Bugün dünden daha genciz,
Gençler gönensin bugün.

Darda kalmadı başımız,
Alın teri ekmeğimiz, aşımız,
Kötülüklerledir savaşımız,
Kötüler dövünsün bugün.

Kanmadık süslü yalanlara,
Umut taşıdık yarınlar,
El attık yolda kalanlara,
Hainler yerinsin bugün.

Işığa, aydınlığa yönümüz,
Yoksuldan yanadır ünümüz,
Dosttan uzak geçmez bir günümüz,
Düşmanlar üzölsün bugün.

Bir kefeye koyduk kışla baharı,
Şevkle aşındırdık yolları,
Emek emek yoğurduk yılları,
Canlar dinlensin bugün.

Çiftimiz çubuğumuz var,
Kilerde azığımız var,
Sevgiden kucağımız var,
Sevenler övönsün bugün.

ANKARA-2001

YAŞAMI ERTELEMEK

S. Selami TAŞBAŞI

Bir yazımda eski köyleri, köy yaşamını anlatmaya çalışmıştım. O dönemde bir çok ailenin yoksulluk sınırında ve hatta açlık sınırında olduğunu söylemiştim

Yoksulluktan ve bu ilkel yaşamdan kurtulmak isteyen gençler, çalışma gücü olan yetişkinler köylerinden, yurtlarından uzaklaşma yollarını aradılar.

Kimileri fabrikalarda çalışmak için İstanbul'a, Ankara'ya, İzmir'e, Malatya'ya, Kırıkkale'ye, iş bulma umudu olan diğer yörelere gittiler.

Okul çağında olanlar, kısa yoldan meslek sahibi olmayı düşünerek köy enstitüsünü seçtiler, öğretmen oldular.

Benim gibi okuma ümidi olmayanlar Ağın'da öğretime başlayan ortaokulu cennete açılan bir kapı sayarak okudular. Buradan mezun olanlar değişik üst okullarda eğitim görerek çeşitli meslek sahibi oldular.

Saygın eğitimci Hilmi Ziya APAK ağabeyimizin Ağın'a ortaokul açılmasına aracı olduğunu, Ağın dergisinde yayımlanan bir yazıdan öğrenmiş oldum. Ağın Ortaokulu'nun ilk mezunları adına kendilerine şükranlarımı, saygılarımı sunuyorum. Benim gibi Ağınlı'ya büyük bir iyilik yapmanın gururunu yaşamasını diliyorum. Ellilerinden öpüyorum..

Yokluğu, yoksulluğu tüm acıları ile yaşayan bizler, bizden evvelki kuşaklar ömrümüzün her dönemini hesap yaparak geçirdik. Paramızı rahat harcayamadık. Yaşanması gereken bir çok şeyi erteleyerek yaşadık.

Okul bitsin diye erteledik,

İşimiz olsun diye erteledik,
Eşimiz olsun diye erteledik,
Evimiz olsun diye erteledik,
Oğul dedik, kız dedik, torun dedik, yaşamamız gereken yaşamlarımızı hep erteledik.

Çocukluğumuzu yaşamadık, gençliğimizi yaşamadık.

Orta yaşlar hayhuyla geçti.

Geçen zamanı herkes gibi bizler de durdurmamak, altmışlara, yetmişlere dayandı yaşımız.

Sağlığımız bozulmaya başladı. Derdin birini kovalarken, ikisi-üçü yakamıza yapışır oldu.

"Altmışından sonra gelen saltanatın ..."

Her yaşın bir güzel tarafı vardır derler.

Bana göre çocuklukta, gençlikte yaşanan hayat güzel. O dönemlerin kıymetini bilip, imkanlar ölçüsünde dolu dolu yaşamak güzel.

"ATEŞ KOR OLUR HAMUR TÜKENİR,
HER ŞEY TAMAM OLUR ÖMÜR TÜKENİR"
diye güzel bir deyim var.

Diyorum ki, bir şeyleri biraz eksik bırakarak, her yaşta yaşanacakları ertelemekten yaşamak en güzeli...

Dünyaya ikinci defa gelinmiyor. Geçen zamanlar geri dönmüyor.

Bizler, genelde yokluktan, imkansızlıklardan, biraz da alışkanlıklarımızdan dolayı ÖMÜR denilen yaşama izinimizi iyi kullanamadık. Umarım çocuklarımız bizden iyi kullanırlar...

15.10.2001

YUNUS EMRE

Mehmet TUĞRUL*

Bazı sular gibi coştı, çağladı,
Bazı gökler gibi sessiz ağladı,
Bazı bir güzele gönül bağladı,
Aşkın deryasına daldı da geçti.

Bazı yerler gibi tozdu, savruldu,
Bazı ateşlerde yandı, kavruldu,
Sapmadı yolundan hakka doğruldu,
Sinesin ateşe saldı da geçti.

Bazı ulu dağlar, sarp beller aştı,
Köyleri, kentleri döndü, dolaştı,
Üçlere, kırlara, pire ulaştı,
Dünyadan muradın aldı da geçti.

Hancının, konuğun halin söyledi,
Dertli kullar ile feryad eyledi,
Densizlere bile "uçmak" diledi,
Bunca gönülleri çaldı da geçti.

Bülbül oldu bağda, bahçede gezdi,
Gül oldu bülbülün bağrını ezdi,
Tuğrul, Yunus Emre esrarı sezdi,
Virane dünyada kaldı da geçti.

***Not: Mehmet TUĞRUL (1905-1985)**

Denizli ili, Çal ilçesi Mahmut Gazi Köyü'nde doğdu. İzmir Öğretmen Okulu'nu bitirerek ilkokul öğretmeni oldu. Ege Bölgesi'nde ve Malatya-Akçadağ köylerinde öğretmenlik yaptı. Ankara'da Dil-Tarih ve Coğrafya Yüksekokulu açılınca buraya girdi, 1940 da bitirdi. Kastamonu Köy Enstitüsü Müdür Yardımcılığı, Hasanoğlan Köy Enstitüsü Müdürlüğü'nde bulundu. Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde Edebiyat Bölümü asistanlığı yaptı. Doktora tezi hazırlayarak Edebiyat Doktoru unvanını aldı. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev aldı. Burada Genel Müdür Yardımcısı iken, Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nde öğretim üyeliği yaptı. Emekli olduktan sonra 1985'de Ankara'da vefat etti.

ZİYARET ARKASI

Erhan ÇATALTAŞ

*Bağdat'ın kapısını Genç Osman açtı,
Gören düşmanların tebdili şaştı,
Kelle koltuğunda üç gün savaştı,
Yiğitlere serdar oldu Genç Osman.*

Sultan IV. Murat Han 1638'de Bağdat seferine çıkar. Sefer hazırlıkları yapılırken sadrazama:

“Orduma bıyık ve sakalında tarak durmayan asker alınmaya” diye emir verir. Ordu İstanbul'dan Bağdat'a hareket eder. Yolda Anadolu'dan birçok gönüllü grup orduya katılır. Sadrazam gönüllüleri gözden geçirip “Bıyık ve sakalında tarak durmayanları” orduya almaz. Bu arada, 17-18 yaşlarında güneş yanı-ğı, yağız bir genç de orduya katılmaya gelmiştir. Sadrazam, padişahın gazabından korkup genci orduya almak istemez. Genç o kadar ısrar eder ki sadrazam dayanamayıp onu kendi hizmetine alır. Bağdat civarına gelindiğinde bir teftiş sırasında padişah genci görüp öfkeyle bağırır:

“Gel bre ferman dinlemez asi, sakal ve bıyığında tarak durmayan asker istemem diye ferman etmişim. Sende ne sakal var ne bıyık” deyince genç:

“Şevketlum, benim de bıyıklarım da tarak durur” deyip cebinden çıkardığı tarağı bir anda üst dudağına batırır.

Gencin üst dudağından akan kanları gö-

ren padişah pişman olur.

“Senin adın nedir? diye sorar. O da

“Osman, şevketlum” diye cevap verir.

Sadrazama dönüp:

“Lala, bu genci öncü yiğitlerime serdar eyledim” der. Gence de “Osman, dilerim Alahtan Bağdat'a ilk sen giresin” der.

“Bir hafta sonra Bağdat'a yapılan ilk taarruzda Osman en önde yalnkılıç kaleye tırmanır. Öteki elinde elden ele Osman'a ulaştırılan sancak vardır.

Osman sancağı buraya diker...

Sultan Murat der ki gelsin göreyim,

Nice kahramandır ben de bileyim,

Vezirlik isterse üç tuğ vereyim,

Vezirliğe şayestedir Genç Osman.

“Ama Osman padişaha gidemez. Bağdat düşmüş, Genç Osman sancağı diktiği burçta şehit olmuştur.

(Bu kısımlar, aynı seferde bulunan Kayıkçı Kul Mustafa'nın Genç Osman Destanı'ndan alınmıştır)

Ağın'dan Şenpınar'a giden yolun son sırtına geldiğinde solda yoldan üç-beş metre içeride, mezar büyüklüğünde bir taş yığını

görlür. Taş yığını nedir, ne değildir ama o yöreye “Ziyaret Arkası” adını vermiştir. Her geçen hayırına yığına iri ufak demeden bir taş atar, uğur getirdiğine inanır.

Çocukluk ve ilk gençlik yıllarımda Ağın’dan Şenpınar’a giderken o taş yığının-
dan çok ürkerdim. Taşları atar atmaz Ne ka-
dar hızlı koştuğumu kendime ispatlamak için
kaliklerimi elime alır, tabana kuvvet koşar-
dım. Sırtı aşar aşmaz, karşıda köy bütün se-
vimliliği ile görölürdü, ama sağda da köyün
kabristanı çıkardı karşıma. Son kuvvet kab-
ristanı da aşır nefes nefese ilk evlere varır-
dım ve “Rüzgar gibi” koştuğum için kendimi
kutlardım.

Dönüş yokuş yukarı olduğu için köyün çı-
kışında oyalanır Ağın’a giden birilerinin ar-
kasına takılırdım.

Sayın hemşehrilerim, kıymetli Ağınlı’lar,
Sizlere birbiri ile ilgisizmiş gibi görünen iki
paragraf yazdım. “Ne alakası var bunların?”
diyebilirsiniz. Şüphesiz benim gibi birçoğu-
nuz biliyorsunuzdur. Yeniden hatırlatmaya
çalışalım:

Yıl 1950’ler, babamın görevi nedeni ile
Kırıkkale’deyiz. Birgün babam elinde bir ga-
zete ile eve geldi. O yıllarda Ulus ve Va-
tan’dan başka ulusal gazete yoktu. Ulus par-
tinin gazetesi olduğu için-geç de olsa-yurdun
her yerine dağıtılırdı, Vatan İstanbul dışına
pek çıkmazdı. Okuduğu makalenin yazarı sa-
yın Kemal Zeki Gençosman’dı ve yanlış ha-

tırlamıyorsam partinin genel sekreter yardım-
cısı idi. Anladığım kadarı ile de babamın
okuduğu gazete Ulus’tu. Makalede Ziyaret
Arkası’ndaki taş yığının “Bağdatın kapısın
açan Genç Osman”ın babası Numan Ağa’nın
mezarı olduğunu yazıyordu. Çocuk aklımla
Genç Osman’ın kim olduğunu, ne yaptığını
bilemedim ama Ziyaret Arkasın’daki taş yığı-
nına çok daha yakın hissetmeye başladım
kendimi. Şüphesiz ki makalede faydanılan
kaynaklar yazılı idi. Gene çocuk aklımla kay-
naklarla ilgilendim. Ama yıllar geçip delikan-
lı olmaya başladıkça Genç Osman hakkında
yazılmış bir hayli doküman okudum. Bu
eserlerden bazısı tarihi olaylara dayanıyordu.
Bazısı ise efsaneydi. Tüm araştırmalarıma
karşın sayın Kemal Zeki Gençosman’ın o
makalesini bir daha bulamadım.

Sonuçta, Sayın Kemal Zeki Genços-
man’ın o makalesi bulunabilirse o efsanenin
kim olduğu ispatlanır. Tahmin ediyorum ki
makale mutlak Sayın Zeki Gençosman’ın ar-
şivinde vardır veya 1949-1950 yıllarındaki
Ulus gazetesi arşivi taranıp bulunabilir.

Derginin sayın sorumluları, galiba bu
görev de sizlere düşüyor. Şayet yazı
bulunabilirse lütfen dergimizde yayımlamalı
ki hepimiz bir daha öğrenebilelim.

Sonra da Numan Ağa’nın kabrini Genç
Osman’ın şahsına layık bir şekilde yap-
tıralım.

DİN ve TERÖR

M. Cavit ALPASLAN

Selçuklu Sultanı Celaledüvle hizmetindeki Arap emiri Ali Tayfur'u, Hasan Sabbah'ı görmek üzere Alamut kalesine gönderir. Ali Tayfur güç koşullarda can güvenliğini de tehlikeye koyarak Elburuz Dağları'nın eteklerinde bir köye varır. Köyde bir kadın üstünü başını yırtıp saçlarını yolarak ağlamaktadır. Yanına yaklaşıp acıyarak niye ağladığını sorar. Kadın anlatır: Sevgili oğlu büyük şeyhten aldığı öldürme emrini yerine getirdikten sonra sağ olarak geri dönmüş. Meğer bu kutsal görevden sonra kendini de öldürmesi gerekmiş?. Tüm köylü onun feryadına hıçkırıklarla katılıyor.

Büyük Şeyh Şeyhülcebel (Dağdaki Koca) fanatik bir İranlı şii çocuğu olan Hasan Sabbah, Suriye'de gelişen İsmaili mezhebinin Haşhaşinler kolundan olup tarihin en büyük teröristlerindendir. Çok acımasız ve ihtiraslı olan bu kişi kendinden başka hiçbir otoriteyi kabul etmez. Kendisine karşı olan herkesi öldürmekten çekinmezdi. İşte en büyük cinayetlerinden biri de BÜYÜK VEZİR NİZAMÜLMÜK'ü öldürmesidir. 1092. Sultan, değerli vezirini öldüren köyleri, kentleri basıp soyan, insanları yok eden bu adamı zorla yola getiremeyeceğini anlayınca elçiyi Hasan Sabbah'a göndermiştir.

Hasan Sabbah: Alamut Dağları'nın vadilerinde bir cennet kurmuştur. Kalede afyonla uyutduğu militanlarını bu cennetine yollar, orada çeşit çeşit yiyeceklerin bulunduğu, huri kızlarının dizinde uyandırır. Devamlı haşhaş içirerek yarı uyanık halde aşk yaptırır, yedirip içirdikten sonra tekrar uyutarak kaleye geri getirir. Onlara, Allahın cennetine gidip gelmiş olduklarını, eğer büyük şeyhin sözünden çıkmazlarsa tekrar cennete gideceklerini telkin ederek, beyinlerini yıkayıp, militan haline getirir. Artık bu militanların yapamayacağı iş yoktur.

Ali Tayfur, Alamut kalesine vardıktan sonra günlerce bekleyerek şeyhin huzuruna çıkmayı başarır. Bakın bu karşılaşmayı nasıl anlatıyor.

"Yastıklardan bir tepe üzerine bağdaş kurup oturan Hasan Sabbah, 80 lik bir ihtiyardır. Açık duran bir kemer penceresinden engin bir uçuru-

mun koyu gölgesine bakmaktadır. Militanlardan en iyileri, en denenmişleri koca şefin kapısı önünde nöbet tutmakta. Üstad tam 15 yıldan beri adını bu odadan dışarı atmamıştır. Büyülü kudretinin bir kısmını bu perde arkası varlığına borçludur. Selçuklu Sultanı'nın arzusunu ve teklifini elçinin ağzından dinleyen Hasan, cevap vermeden ellerini birbirine vurur. İçeri girip huzurda yere kapanan gence sanki bir bardak su ver dercesine soğukkanlılıkla pencereden atla emrini verir. Ok gibi doğrulan genç, çifte kemeri pencereye doğru hızla koşar uçuşuma atlayıp gözden kaybolur. Hasan bir daha elini şaplatır. İçeriye gelen yeni bir militana öldür kendini der. Adam göz açıp kapayıncaya kadar hançerini kalbine saplayarak üstadın ayağına kapanır, ölür" ()*

Sonra şöyle der. "Her iki öz oğlumu kendilerine verilen emirleri yerine getirmekte tereddüt ettikleri için öldürttüm." Sonra yerde yatan fedailer gösterir "Memleketin her yanında böyle 70.000 fedaim vardır." Bir işaretle görüşmenin bittiğini bildirir.

Hasan Sabbah tüm cinayetlerini din adına yapmıştır, tıpkı günümüzdeki Hizbullahçılar ve diğer dinci örgütler gibi. Onlar da militanlarını aynı şekilde yetiştirmiyorlar mı? 11 Eylül Amerika katliamını yapan günümüzün Hasan Sabbah'ları olan Bin Laden ve Taliban'ların yaptıkları iş din adına değil miydi?

İslam fanatikleri böyle de; hristiyan fanatikleri daha mı farklı? 1096 yılında Papa Piyer Lermenin eşiğe ters binip müslüman halkı yok etmek için başlattığı 176 yılda sekiz kez süren Haçlı Seferleriyle müslüman ve hristiyan yüz binlerce insan öldürülmedi mi? Ortaçağların başlarında başlayıp Büyük Fransız İhtilaline kadar devam eden engizisyon mahkemelerinde din uğruna suçsuz insanlar işkence ile öldürülmedi mi? Daha çok örnek verilebilir. Aydınlanma döneminden sonra hristiyanlarda din kavgası sona erdi. Ya müslümanlar!

Laik, Atatürkçü, demokratik Türkiye'mizi sonsuza dek yaşatalım.

MÜJDELER OLSUN

Ahmet SAMUR

Elazığ ilinin ilçesi Ağın
Yıllardır adını bilen olmadı
Baraja gitti hep taşın toprağın
Nedendir derdini soran olmadı.

* * *

Sular yükseldikçe sevindik coştuk
Yolları yitirdik tarlada şaştık
Ankara çareydi oraya koştuk
Sesimizi orda duyan olmadı

* * *

Ağlayınca emzik verdi hükümet
İnandık her söze ettik arz-hürmet
Kırk yıldır görmedik hiç böyle hizmet
Bizleri adamdan sayan olmadı.

* * *

Ümitler tükenip rafa kalkmışken
Müjdeli haberi aldık erkenden
Herkes birbirine hayırdır derken
Çok şükür bu defa yalan olmadı.

* * *

Haberi alınca coştuk çağladık
Temel atılıyor dolduk ağladık.
Sebepler sağ olsun öyle mutlandık
Evinde barkında kalan olmadı.

Ağın'lı unutmaz geçmişİ dünü
Dost deyip kucaklar 'Mustafa Gül'ü
Mert oğlu mert imiş tuttu her sözü
Anlaştı partiler cayan olmadı

* * *

Hizmet edenlerin hepsi baş tacı
En ön sıradadır Mehmet Baltacı
Duamız sizinle oldunuz hacı
Emekler inşallah ziyan olmadı.

* * *

Kavuştuk bugüne görmeden kabir
Ağın'lı dostlarım yaklaşın bir bir
Gelin hep birlikte alalım tekbir
Söz verip sözünü yiyen olmadı.

* * *

Bu millet dilerse dağlar devirir
Sinan'lar, Fatih'ler iste el verir
Ruhları burdadır her şeyi görür
Türkün bileğini büken olmadı.

* * *

Büyük ihtiyaçtı, büyük bir emel
Nurlansın köprüye dokunan her el
Hayırlısı olsun atılsın temel
Bu işe yanlışdır diyen olmadı.

İstanbul-Eylül 2001

BEN DE DİLENCİYİM

A. Ruhi TAŞKIN

Hürriyet yazarı Vahap Munyar'dan alıntı:

“İstanbul'daki Elazığlı iş adamları Şeref Özgencil ile Mehmet Gül, geçen Perşembe bir grubu Elazığ'a götürdü. Bu grubun katılımıyla (Doğunun Zirvesi) sloganıyla düzenlenen “Elazığ 2001 Sanayi ve Ticaret Fuarı, Ekonomi Kurultayı” öncesinde ELSİAD'ın katkılarıyla bir panel yapıldı. Benim de aralarında bulunduğum panelistler şöyleydi:

Prof. Mithat Melen, Prof. Naci Görür, Prof. Metin Sözen, Osman S. Arolat, Ali Öner.

TUBİTAK-MAM Başkanı olan Naci Görür, Elazığlı iş adamlarından somut iş geliştirme ve yeni girişim raporlarıyla kendilerine başvurmalarını istedi. “Bize gelin, elinizden tutar sizi uçururuz” mesajını verdi.

Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Asaf Varol, soru yanıt bölümünde boş durmadıklarını, Doğu Anadolu Projesinin (DAP) hazırlığında önemli rol üstlendiklerini vurguladı.

Devamla, bankacıydı dilenci oldu.

Mevlüt Aslanoğlu'nu ekonomi dünyası bankacı olarak bilir. Halen Akbank'ın yönetim kurulunda bulunuyor. Elazığ'dan sonra uğradığı Malatya'da da Aslanoğlu'nun dilenci olduğunu öğrendim.

Geçen Cuma günü, Aslanoğlu'nun dilencililiği sayesinde Doğanşehir ilçesine bağlı Polat belde-sindeki ilkokul, Nezih Demirkent adını taşıyan

kütüphaneye kavuştu. Aynı ilçedeki Çıglık İlkokulu'nun da bir kütüphanesi oldu. Sonra Aslanoğlu sayesinde Halk Eğitim Merkezi'nde açılış yapıldı.

Aslanoğlu, “Ben dilenciyim, Malatya'daki okullar için bilgisayar, kitap, eğitim araç - gereci dileniyorum. Sağlık için dilencilik yapıyorum. Böyle yardım toplayana herkes güvenir. Böyle dilencilik dostlar başına” diyor

Ben de dileniyorum,

Sizlerden üç şey için dileniyorum: Eğitim, sağlık, ağaçlandırma. Eğitim, sağlık, ağaçlandırmada çeşitlilik olmadığına inanıyorum, sizlerin de inanmanızı istiyorum. Yöremizin yetiştirdiği kıymetlerin seslerini altmış-yetmiş yaşlarından sonra duyuyorum. Geç kalmışlığa son vererek, konulara genç kuşakların eğilmesi için dileniyorum. Altmış yaşını geçmiş hemşehrilerimizin yöreye ilgi duyduklarını, yörede yeni yapılaşmaya başladıklarını hayranlıkla görüyorum. Geç kalınmış demiyorum. Herkesin bu üç şeye ilgi duymalarını istiyor, DİLENİYORUM.

Saygılar sunuyorum.

Ankara-5 Haziran 2001

ÇEVRE SAĞLIĞI ve YETKİ KARGAŞASI

Mehmet SELÇUK

Sağlık: “Bir insanın, ruhen, bedenen iyi durumda olma hali.”

Hijyen “Sağlıklı yaşama kurallarını öğreten bilim dalı.”

Çevre Sağlığı: “İnsanların fizik, ruh ve sosyal durumları üzerine etki yapan zararlı çevre faktörlerini ortadan kaldırmayı” ifade etmektedir.

Bu üç tanım birbirini tamamlamaktadır. Günümüzde çevre sağlığının tam anlamıyla korunduğu söylenemeyeceği gibi, çevre korunması ile ilgili yerel bazı tedbirler dışında çevre ile ilgili gerçekçi politikaların üretilip uygulamaya konulmadığı da gözlenmektedir. Çevre konusu ile ilgili ülkemizde Bakanlıklar ve çeşitli devlet kuruluşları arasında bir yetki karmaşası yaşanmaktadır. Konuyu biraz daha açacak olursak Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, yetkileri paylaşmışlardır. Çevrenin sağlığının korunması ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında eş güdüm sağlanamamıştır. Ayrıca yetkilerin çeşitli Bakanlıklar arasında

dağıtılmış olması sorunların içinden çıkılmaz bir hal almasına sebep olmuştur. Konu ile ilgili yetkilerin tek elde toplanması, yerel yönetimlerin çevre sağlığı ile ilgili yetkilerinin arttırılması gereklidir.

Bütün canlı varlıkların hayatlarının korunması çevre sağlığının tam manasıyla korunmasına bağlıdır. Ekolojik dengenin bozulması, üzerinde yaşadığımız dünyamızı korkunç felaketlere sürüklediği, yeryüzünde meydana gelen doğal afetlerden binlerce insan ve diğer canlıların yok olduğu bütün dünya kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Sonuç olarak çevreye yatırım, insana yatırımdır, çevreye yatırım, ekolojik dengemizin düzelmesine yatırımdır. Çevreye yatırım geleceğimize yatırımdır. Yaşanabilir bir çevre yaratmak için bütün kamu kurum ve kuruluşları ile yurttaşlarımızı, bir yurttaş olarak göreve çağırıyorum.

Bütün AĞIN’lı dost ve hemşehrilerime saygı ve sevgilerimi sunarım.

İstanbul-14 Kasım 2001

TEŞEKKÜR

Ailemizin değerli varlığı, sevgili babamız

Halit HOCAOĞLU,nun

24 Aralık 2001 Pazartesi günü Ankara’da vefatı nedeniyle, cenazesine katılan ve evimize gelen, telgraf ve telefonla başsağlığı dileklerini ileten, acımızı paylaşan başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere tüm dost ve arkadaşlarımızla değerli hemşehrilerimize teşekkürlerimizi sunarız.

Kızı AYŞEN, Oğlu HÜSEYİN

HİPERTANSİYON

Dr. Çetin YILMAZ
İç Hastalıkları Uzmanı

Değerli Ağınırlar, Ağın Düşün ve Sanat dergisinin bu sayısında sizlerle birlikte olmaktan onur duyuyorum.

Toplumların ilerlemesi için yapılanların özü bireyin gelişimini ilgilendirir. Bireyin gelişmesi toplumun ilerlemesidir. Bireyin gelişmesinin temelinde de bilgi ve eğitim yatar. Günümüzde bireyin en önemli silahı bilgidir.

Değerli Ağınırlar, sizlere zaman zaman toplumu ilgilendiren sağlık konularında bilgi vermeye çalışacağım.

Bu sayıdaki konumuz, önemli halk sağlığı problemlerinden birisi olan “Hipertansiyon” (tansiyon yüksekliği) olacak. Bilindiği gibi, hipertansiyon görülme sıklığı yaklaşık %15-20’dir. Yani yüz insandan 15-20’si hipertansiyon hastasıdır.

Hipertansiyonun bu kadar yaygın olmasının önemli, topluma yüklediği maliyetle doğru orantılıdır. Bu maliyeti iki grupta toplayabiliriz.

1. Hipertansiyonun tanısı-araştırılması ve tedavisi için yapılan harcamalar. Hipertansiyonun neden olduğu hastalıklar: (böbrek-kalp-beyin-damarlar) için yapılan harcamadır.

2. Hipertansiyonun neden olduğu iş ve güçten kalma ve özellikle erken ölümlerin maliyeti.

Değerli Ağın’lılar, çok kısaca sözünü ettiğim maliyetleri; koruyucu hekimlik anlayışını, sağlık politikalarının temelini oluşturarak önemli derecelerde azaltabiliriz. Yani hastalığın erken tanınması ve tedavisi olanaklı olup uygulanması ve sorumluluğu hepimize aittir.

Şimdi, tansiyon yüksekliği ile ilgili (nedenleri-belirtileri-tedavisi) bilgileri çok kısa olarak sizlere aktarmak istiyorum.

Hipertansiyon demek; büyük tansiyonun 140 mm

Hg küçük tansiyonun ise 90 mm Hg üzerinde olması demektir.

Son yıllarda genel kabul gören bu değerlerin daha aşağıya çekildiğini de belirtmek gerekir.

Sadece büyük tansiyonda yükselme olabileceği gibi, sadece küçük tansiyonda da yükselme olabilir. Çoğunlukla her ikisi de yüksek bulunur.

Halk arasında sinirsel tansiyon denen (bazen yüksek, bazen normal) tansiyon da hastalığa bağlı organ ve damar bozukluğu bulunmaz. Ancak, bu tür tansiyon kalıcı tansiyona aday olduğundan, dikkatli ve aralıklı izlenmesi gerekir.

Malign hipertansiyonda tansiyon değerleri çok yüksek olup, ilerleyici organ ve damar bozuklukları vardır.

Tansiyon ölçümü rahat bir ortamda kolu sıkmayan giysilerle olmalı, en az 5 dakika dinlendikten sonra her iki kolda ölçülmelidir. Evlerde yapılan ölçümler olanaklı ise elektronik olmayan tansiyon aletleri ile yapılmalıdır.

Hipertansiyonları iki grupta inceleyebiliriz:

1-Esansiyel hipertansiyon (Hipertansiyonların yaklaşık % 30’u bu gruptadır) daha çok genetik geçişli olarak düşünülen çevresel etkilerin de (örneğin aşırı tuz tüketen toplumlar) rol oynadığı grup.

2-Sekonder hipertansiyon (Hipertansiyonların yaklaşık % 20 si bu gruptadır) Kan basıncının yükselmesine yol açacak organ veya sistem hastalığı bulunduğu zaman ortaya çıkan hipertansiyondur. Bu duruma yol açan nedenleri de başlık halinde belirtelim.

A- Renal Hipertansiyon: Furunkmal, Renovasinler, Travma Hipertansiyon

B- Endokrin kaynaklı

C- Nörojenik nedenli

D- Mekanik nedenli

E- Ekzojen nedenli

F- Gebelik tohlemen

G- Çeşitli

Şimdi hipertansiyon nasıl tanınır, belirtileri neler olabilir konusuna kısaca değineceğim: Hipertansiyonlu hastaların çoğu rastlantı sonucu saptanır. Esansiyel hipertansiyonlu hastaların birçoğu uzun süre belirti vermezler. Hipertansiyona bağlı baş ağrısı olabilir. Hasta baş ağrısını yataktan kalktığı zaman başın arka kısmında hisseder. Ağrı birkaç saat içerisinde kendiliğinden kaybolur. Malign hipertansiyon da şiddetli ve ağrı kesicilere yanıt vermeyen baş ağrıları olabilir. Hipertansiyonlu bir hastada baş dönmesi, çarpıntı, çabuk yorulma gibi yakınmalar olabilir.

Hipertansiyona bağlı kalp yetersizliği gelişmiş ise, ilk belirtileri genellikle eforla gelen nefes darlığıdır. Zaman zaman gece gelen nefes darlığı ve sırtüstü yatamama ortaya çıkabilir. Koroner damarların (kalbi besleyen damarlar) daralması sonucu eforla gelen göğüs ağrıları veya kalp krizi gelişebilir. Ana atardamarların yırtılmasına bağlı olarak çok şiddetli göğüs ağrısı olabilir.

Böbreğe ait ilk bulgular, gece idrara çıkma, zaman zaman idrara kan karışması olabilir. Malign hipertansiyonda böbrek fonksiyonları hızla bozularak, böbrek yetersizliği ve üremi gelişebilir.

Beyin damarlarındaki değişiklikler: Geçici damar tıkanıklığı, beyin kanaması veya beyin enfarktüsü şeklinde olabilir.

Hipertansiyonun göz dibi damarlarında yaptığı değişiklikler görme kaybına ve körlüğe neden olabilir.

Sekonder hipertansiyonda esas hastalığa bağlı belirtiler ön plandadır. Eğer hipertansiyon 35 yaşından önce veya 50 yaşından sonra ortaya çıkmışsa, sekonder hipertansiyon düşünülmelidir. Genç hastalarda böbrek arterinin daralmasına, yaşlı hastalarda ise, damar sertliğine bağlı olabilir. Tekrarlayan idrar yolları

enfeksiyonları, gece idrara çıkma ve çok su içme böbreklere ait hastalıkları düşündürür.

Aşırı kilo alma, böbrek üstü bezi hastalıklarından birisini (Cushing hastalığı), aşırı kilo verme, aşırı terleme, çarpıntı ve başağrısı nöbetleri bir diğer böbrek üstü bezi hastalığını (Feocromositoma) düşündürür.

Doğum kontrol hapı kullanan bayanların % 10-15 'inde, kortizon kullanan hastaların da bir bölümünde hipertansiyon görülebilir.

Tedavi konusunda çok kısa bilgiler vermekle yetineceğim:

Öncelikle çok iyi bilinmelidir ki yüksek kan basıncı uygun bir tedavi ile normal düzeylerde tutulabilirse sağlıklı yaşam süresi uzatılabilmekte ve komplikasyonların önüne geçilebilmektedir. Hipertansiyon yerleştikten sonra tedavi ömür boyu sürmelidir. İlaç tedavisi düzenli olarak uygulanmalı, zaman zaman doktor kontrolü, laboratuvar ve diğer incelemeler yapılmalıdır.

Hipertansiyon saptanan hastaların bir takım genel önlemleri alması sonucunda tansiyonda belirgin düşüşler sağlanabilir. Genel önlemler şöyle sıralanabilir:

Stresi ortadan kaldırmak, tuzsuz, doymuş yağlar ve kolesterolden fakir diyet uygulamalı, fazla kilolar azaltılarak ideal kiloya ulaşılmalı, haftada en az üç kez spor yapılmalıdır.

Sonuç: 1- Her birey, yılda en az bir kez genel sağlık kontrolünden geçmelidir.

2- Herhangi bir şekilde hipertansiyon saptanan hastalar hastalığın nedenleri, tedavisi ve uzun dönemde izlenmesi için bir uzman doktorla ilişki kurmalıdır.

3- Daha önce de söylendiği gibi, hipertansiyon ne kadar erken tanınır ve kontrol altında tutulursa yaşam kalitesi ve süresi o oranda artmaktadır.

Doğayı, yaşamı seven canlı ve cansıza saygı gösterme erdemini yüreklerinde taşıdıklarına emin olduğum değerli Ağınlılar'ın sağlıklarına da gerekli özeni göstereceklerini umuyor, mutlu ve sağlıklı günler diliyorum.

BİR KURBAN BAYRAMI İDİ

Osman Sulhi AKSU

Yıl bin dokuz yüz otuz sekiz..
Bayram arifesi tipili bir günde
Dört günlük tatil için yola çıkmış
Dört gariban ortaokullu çocuktuk..
Aş için, özlem için, harçlık için
Sıla yolunda idik..
Gencecik yüreklerimiz,
Ana hasreti, baba hasreti, kardeş hasreti
Daha da güçlüsü sila hasreti ile yola koyul-
muştuk..
Mevsim kış, aylardan Şubat idi.
Yerde kar diz boyu, hava tipili ve göz gözü
görmüyordu.
Arapkir- Ağın yaz aylarında öyle yakın ve
öyle hoştu ki
Güle oynaya koşa koşu gidiyorduk.
O koştığımız yollar beyaz bir örtü ile
kaplanmış
Yol olduğu belli bile değildi, nereye
bastığımız bile meçhul idi.
Yürümekle yol bitmiyor, gündüz bitiyor
amma kar hala dinmiyor.
Beyaz ve uzun bir gece başladı bile.
Dört gariban, kar altında, sığındıkları bir
taşın yanında
Gecelemeye çalışıyor, Berenge Deresi'nde
Belki de hayatlarının bu en uzun gecesi bit-
meyebilir,
Belki de
Kurt ulumaları, çığ seslerine kanıksanmış
bir tevekkül
İçinde kaskatı bırakmıştı kafalarımızı...

Bir Kurban Bayramı idi..
Yıl bin dokuz yüz otuz sekiz..
Siyah bir gök, beyaz bir yolda
Umuda yollanan dört gariban çocuk..
Arapkir-Ağın yolunda..
Yolu kaybetmiş dağlara vurmuştuk
kendimizi
Ayaklar hissizleşmiş, yüzler donuklaşmış,
Kar yanığı olmuştu suratlar..
Kaybolmuştuk bu ıssız dağlarda, yürüyor-
duk amma nereye
Bir meçhule olabilirdi.
Kurt da, ayı da vız geliyor artık, korkuyu
kanıksamıştık.
Aş ve susuz rotasını kaybetmiş fırtına fil-
ikası gibi idik.
Bir an gücümüz, takatimiz tükendi,
kendimizi kar yatağına bıraktık.
Belki de son nefesimize bir kala gözümüzü
Yukarı Yabancı köyünde açtık.
Köyün karabaşları kurtları kovalarken
bulmuştu bizleri..
Hepimizin donuktan soyulmuştu yüzleri..
Üç günde gelmiştik iki saatlik yolu,
Kırılmıştı yüreklerimizin kanadı ve kolu..
Daha çok uzar acı yolculuğun anıları
Yazarsam satır satır..
Her Kurban Bayramı
Bana bu acı gerçek öyküyü hatırlatır.

İstanbul-1999

MERSİN İLİNDEKİ ÇEVRE FELAKETİ ÜZERİNE

Mehmet SELÇUK

Daha önceki yazılarımda değinmiştim; toprak erozyonu ile yeşil örtünün katledilişinin, yok edilişinin, dün olduğu gibi, bugün de maddi ve manevi çok büyük felaketlere mal olduğunu bütün ulus olarak gözleri yaşlı, görsel ve yazılı basından izledik. Bugün Mersin, yarın başka bir il veya ilçemizi sel alıp götürecektir, binlerce ton verimli toprak denizlere akıp yok olacaktır, insanlar evsiz, eşyasız kalacak. Zararın boyutu trilyonları aşacak, her şey olup bittikten sonra ortada bir suçlu aranacak. Doğal dere yataklarını doldurup, binlerce, yüzbinlerce narenciye ağaçları ile dolu bahçeleri ortadan kaldırıp, rant uğruna, imara açıp her tarafı betonlaştırırsanız sonuçta yönetimler olarak bu olayların altında kalmaya mahkum olursunuz.

Ağustos ayında yurdumuzun şirin ilçelerinden Ordu ili, Ünye ilçesinin Çataltepe köyüne gitmiştim. Çataltepe kaynak suyunun kaynağını genişletmek, debisini yükseltmek amacı ile yapılan orman ve fındıklık katliamını gördüm; bizim Ağın'da söylenen bir halk deyimini vardır "Ayağımın altından topraklar kaydı git-

ti" derler, olmaz böyle bir olay. Daha kolay ekonomik yöntemler dururken, neden insanların böyle bilinçsiz, çevre bilgisinden yoksun işlemleri uygulamaya koyduklarını hala anlayabilmiş değilim.

Zaman zaman görsel ve yazılı basından izlemiştinizdir. "Doğa, intikamını alıyor". Doğayı korumaz ve ya koruyamazsanız, Allah saklasın, daha çok; Mersin, Tarsus felaketleri ile karşı karşıya kalırsınız.

Küresel ısınma, dünya genelindeki iklim dengesini bozmaya devam ediyor. Ülkemiz ve Doğu Akdeniz havzasının da yer aldığı "SUBTROPİKAL" bölgelere yağışların önemli ölçüde azaldığı 1999 yılından sonra yurdumuzda iklimin önemli ölçüde değiştiği, bütün bölgelerde hava sıcaklıklarının anormal artarak şiddetli kuraklık yaşandığı bilinmektedir. Bu durumun tarım, içme ve kullanma suyu ile enerji üretimini de çok büyük boyutlarda etkilediği aşikardır.

Ne diyelim; bu tartışma ve eleştirilerin son bulunduğu bir ülke özlemi içinde bütün Ağınlı dost ve hemşehrilerime saygı ve sevgilerimi sunarım.

İstanbul-12 Aralık 2001

D U Y U R U

Ülkemizin geçirmekte olduğu ekonomik bunalım ve yüksek enflasyon nedeniyle sürekli olarak artan baskı ve posta masraflarını karşılamak amacıyla AĞIN DÜŞÜN ve SANAT DERGİSİ'nin 2002 abone bağışını

Yurt içi aboneleri için 12 milyon liraya,

Yurt dışı aboneleri için 20 milyon liraya,

Yükseltmek zorunda kaldık.

Okurlarımızın abone bağışlarını Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 no.lu Posta Çeki hesabına geciktirmeden göndermelerini rica ederiz. .

YÖNETİM KURULU

İSBANAKCI MUSTAFA'YA AĞIT

İsmail Nazım BEYDEMİR

İkibinbir sonbaharda, İSBANAKCI MUSTAFA

Aramızdan ayrılarak gitti ölüm tarafa

Otuz yıl yatmakta iken, ikibin bire geldi,

TEMÜRLÜ mahallesinde kalmadı altun kafa.

Bindokuzyüz kırk yılında, babamla avda iken.

Vahşen yörede gezerken; Mustafa geldi erken.

Yanında bir tazı vardı, birlikde avlanırken,

Önümden bir tavşan kalktı atıp vurdum giderken.

Babam Gırani'ye gitti, biz AĞIN'a gelirken,

Lollar'a doğru giderken, MUSTAFA tuttu diken,

"HAYDI TAVŞANI BÖLELİM" deyince, olmaz deyip;

"BUNU BEN VURDUM, VERİLMEZ" yanlılık olmuş derken!

Babam eve geldiğinde; HATA ETTİN demişdi,

BİRLİKDE AVLANIR İKEN, AV ORTAK söylemişdi,

Ben bu töreyi bilmezken, yaptığımı üzöldüm;

Özür dilemeye gittim, ELAZIĞ'a gitmişdi.

Ben de orda çalışırken, her akşam birlikteydik,

Sinemaya gider gelir, birlikte yemek yerdik,

Üç yıl bu yaşamı sürdük, sorunumuz olmadı,

Birbirimizi hiç kırmaz; MERHABA GARDAŞ derdik.

Ben İ.NAZİM BEYDEMİR'im; ölenlere ağlarım,

Her akşam yüz dua okur, cennetliği sağlarım,

O'na TANRIDAN rahmetler kalanlara esenlik,

Üzüntülü görüşüm şu; VİRAN OLDU DAĞLARIM.

5 Aralık 2001-DİYARBAKIR

SAMANÇAY KÖYÜ (Küzne)

Konumu: Samançay, Ağın'ın 7 km. kuzey-batısında kurulmuş şirin bir köydür. Üç yanı alçak tepelerle çevrili olup, batıda baraj gölüne uzanan tarafı ise alçalarak devam eden derelerle yer yer yarılmış engebeli bir arazi görünümündedir. Ağın-Arapkir asfalt yolu köyün yakınından geçmektedir. Köyün eski adı Küzne'dir.

Samançay köyü, Armutlu (Acüzü) ve Gümüşsuyu (Havna) mezarlarını da içine alan bir muhtarlıktır. Köyün doğusunda Beyelması, batısında orta ve yukarı Yabancı, küzeyinde Bademli, güneyinde ise Armutlu mezrası vardır.

Samançay mezarları ile birlikte Ağın'ın nüfus yoğunluğu fazla olan köylerinden biriydi. Ne yazık ki göçler köyümüzü de olumsuz yönde etkiledi. Yapılan bir araştırmaya göre, köyden göç edenler 85 hanedir. Çoğunluk sırasına göre İzmir, Malatya, Ankara, Ağın ve İstanbul kentlerine yerleşmişlerdir. Yakın bir zamana kadar, sene boyunca köyde sürekli oturan bulunurdu. Ne acıdır ki 9-10 senedir kışın köyde hiç kimse kalmaz. Evlerin kapıları kilitlenir, elektriği kesilir. Tabiri caizse, bir kış boyu in cin top oynar. İlkbahar ayları geldiğinde gidenler yavaş yavaş köye dönmeye başlar. Evlerin kapıları ve elektriği tekrar açılır. Gelenler 15-20 hane olsa da insan sesine hasret kalan köyümde bir canlılık, bir sevgi yumağı herkesi sarar. Ekim sonuna kadar devam eden bu güzellik göçün başlamasıyla yerini hüznün ve kedere bırakır. Kapılara tekrar kilit vurulur. Köy gelecek ilkbahara kadar kaderine terkedilmiş olarak bırakılır.

Köyün bağ ve bahçeleri aşağı çeşmenin sula-

dığı yerlerle su çıkan yörelerde toplanmış olup, evleri yeşil bir örtü ile sarmıştır. Evlerin hepsine değilse de çoğuna saç ve kiremitten çatı yapılmıştır. Eskiden kalan çatı yapılmayan evler yıkılıp viraneye döndüğünden, hem köyün görünümünü bozmakta hem de gelip görenleri çok üzmektedir. Köyümüz su yönünden de oldukça iyidir. Narenciye harici her türlü sebze üzüm ve meyve bolca yetiştirilir. Sulanan bahçelerin dışındaki köyün arazileri Anadoludaki kırsalları andırır. Çokca bulunan meşe, badem, alıç, ardıç, şakko, karaçalı ve benzeri ağaçlar bu yerlerin süsüdür.

Tarihçe: Köyün kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber 1200 -1300'lü yıllarda Anadolu'ya göç eden Türk boylarından buraya gelip yerleşen aileler tarafından kurulduğu sanılmaktadır.

Köy iki büyük göç olayı yaşamıştır. Bunlardan biri seferberlikte yaşanmış, köyden savaşa katılan 41 gençten yalnız üçü geri dönmüş, diğerleri şehitlik mertebesine ulaşmıştır. İkinci göç ise, Ağın'ın bazı köylerinde olduğu gibi yöre topraklarının Keban Barajı gölünün suları altında kalmasıyla başlayan ve köyleri ıssızlaştıran göçtür.

Ekonomik Durum: Yurdumuzun kırsal kesimlerinin çoğunda olduğu gibi, Samançay'da da kapalı ekonomi egemendir. Dar sınırlı bütçe köylüyü kısıkacına almıştır. Son göç olayından önce, her ailede kaç kişi varsa hepsi kışlık ihtiyacını karşılamak için bütün yıl çalışır didinir durur. Evin erkeği bir çift öküzle kara sabanın ardından tarlasında ha babam ha gider gelir. Ne çare ki bu kadar uğraş ancak ailenin geçimini sağlayacak

düzeyde kalır. Yağışlı geçen yıllar tahıl yönünden köylüyü sevindirir de çok fazla bir şey satamazlar. Evin bütçesine en fazla katkıyı dut kurusu, badem, ceviz, çir biraz da meyve ve bostandan elde edilen gelir sağlar. Bu arada, analarımızın ekonomiye katkısını da unutmamak gerekir. Evde olsun, dışarda olsun kocasının en büyük yardımcısıdır. Pamuğu eğirir, iplik yapar kuyu denilen araçla bez dokur iç çamaşarı için, alaca dokur urba için yün eğirir kazak ve çorap yapmak için. Bu yapılanlar da evin gereksinimlerini karşıladığından bütçeye katkı sağlar. Bugün ise, yukarıda izah ettiğim hususlar biz yetişkinlerin anılarında kalan hem tatlı, hem de acı hatıralardır.

Toplumsal Hayat: Bu satırları yazarken, 40-50 sene önceki köyüm yine gözlerimin önünde canlandı. Doğup büyüdüğüm, gezip tozduğum, çocukluğumun en güzel günlerini cefasıyla sefasıyla geçirdiğim köy benim köyümdür.

Ağın'dan gelen yolun köye girişinde köyün çeşmesi ile Pornek denilen dut ağaçlarıyla kaplı düz bir alan vardır ki Samançay'ın sosyal yaşantısında önemli bir yer tutar. Askere ve gurbete gidecekler toplanan köylülerle buradan uğurlanırlar.

Komşu köy ve kasabalardan gelen arabalara burada inilir ve binilir. Çerçiler alış verişlerini Pornekte yapar. Otlamaya gidecek koyun ve sığırlar burada toplandığından onları getiren genç kızların ve hanımların buluşup dedikodu yaptıkları yer de burasıdır. Köyün bütün düğünleri burada olur. Geceleri Pornekte dut ağaçlarına asılı iplerdeki lüks lambalarının ışığında Rahmetli Gani dayının gırnatasından, Turan Gezer'in kemanından, Çavuşun davulundan dökülen oyun havaları gençleri bırak, yaşlıların bile kanını kaynatırdı.

Pornek'de şimdi virane olmuş evimin köşesindeki düz beyaz taş üzerinde oynanan dama

oyunları epey seyirci toplardı. Hele köyün öğretmeni çok sevdiğim rahmetli Zeki Gündoğdu, Esegilin İsmail dayı, Kösegilin Ali dayı ve babamın iddialı dama oyunları ilgiyle izlenirdi.

Toplumsal hayatın renkli bir yanı da bayram törenleriydi. Yemekler, tatlılar sarmalar hazırlanırlar, kurbanlar kesilip dağıtılır. Yeni giysiler içinde köylüler kadın-erkek ayrı gruplar halinde evleri dolaşarak bayramlaşırlardı.

Av merakı diğer köylerde olduğu gibi bizim köyde de hayli fazlaydı Genç-yaşlı birilerini sulak başlarında evciklerde keklik beklerken, çayda torla veya geceleri lüks lambasıyla balık tutarken, kışın karda tavşanın izinde veya kamalak avı yaparken görmek her zaman mümkündür.

Köyümüzde aile ilişkileri ve komşulukta çok iyiydi. Köy için yapılacak hizmetlere birlikte karar verilerek gerçekleştirilirdi Evlenmelerin çoğu kez köy içinden olduğunu görürdük.

Eğitim, Öğretim, Kültür: 1941 senesinde caminin altındaki bir oda okul olarak açıldı ve eğitim başladı. Ağın'dan tayini yapılan eğitimci Mevlüt Sezer, öğrencileri okutmaya koyuldu. Eğitim üçüncü sınıfa kadardı. Burayı bitiren öğrenciler iki yıl da Ağın'da öğrenim görürlerdi. 1947'de köyümüz yeni yapılan bir ilkokul ve öğretmen evine kavuştu. Mezramız olan Armutlu ve Gümüşsuyu'nun çocukları da bizim köye okumaya gelince kızlı-erkekli öğrenciler pırıl pırıl olan sınıfları doldurdu. Zamanla okur-yazar oranı %'90 lara ulaştı. Ne yazık ki 1978 yılında göç yüzünden öğrenci kalmayınca o güzelim okul kapandı. Şu anda öğretmen evinden eser yok okul ise, her tarafı kırılmış atıl durumda tamamen yıkılmaya direnip duruyor.

Ünlü Kişiler: Benim yaşımda olanların ilk kuşakta yetişenlerden hatıralarda yer almış sayı-

lan sevilen büyüklerimiz vardı. Bunlardan ilk akla gelen ve 30-35 sene aralıksız köyde muhtarlık yaptığından muhtar Hasan olarak bilinen Hasan Özer'dir. Hayatının büyük kısmını İstanbul'da geçirdikten sonra köye dönen Kösegilin Mustafa dayı (Yücel) çalışmayı seven, temizliğe aşırı bir titizlikle uyan örnek bir Osmanlı efendisiydi. Memicigilin Hamdi amcam (Özer) uzun süre köyde imamlık yapmış, kendisini herkese sevdirmiş bir din adamı olduğu gibi tor yapmada da çok mahirdi. Yöremizde Cin Ali olarak çağrılan Ali Köprülü alışverişte uzmanlaşmış bir cambazdı. Boyunun kısalığı yüzünden küçük Ali olarak çağrılan babam Ali Özer çok yönlü kişiliği yanında, nalbantlık, ayakkabı tamirciliği, berberlik, saban yapma gibi zanaatlarda elinin yatkınlığı ile ünlü, yeni ve eski yazıyı okuyup yazan büyükle büyük küçükle küçük olmasını bilen bir kişiydi. Ekrem

Köprülü'de Ağın'da bir dönem Belediye Başkanlığı yaparak yöreye büyük hizmetleri dokunmuştur. Askerde bir ayağını yitirdiği için Topal Osman olarak anılan Osman Türker yardım ve konuksever kişiliği ile kendisini herkese sevdirmiştir. İlk kuşaktan yetişenlerden bazılarını yukarıda az da olsa yazmaktan mutluluk duydum. Daha sonraki kuşaktan yetişen genç nesilden bugün için doktor, mühendis, avukat, öğretmen yönetici, güvenlik görevlisi ve memur olarak güzel yurdumuzun çeşitli yörelerinde hizmet veren köyümüzün gençleri vardır. Temennim ve ümidim bu gençlerin köyümüzü eskisi gibi yaz-kış sene boyunca oturlan coşkulu günlerine kavuşturmalarıdır.

Halen yaşama veda etmiş olan köylülerimi rahmet ve saygıyla anar, yetişen yeni kuşaklara ve hayatta olanlara işlerinde, çalışmalarında muaffak olmalarını canı gönülde dilerim.

Soldan Sağa: Şinasi DELİKANLI, Cemil AYAN, Ferit AYDIN, Metin TÜRKER, Seyhan TÜRKER, Dursun ÖZTÜRK, Kasap MEHMET, Hüseyin AYAN

FIKRA DEMETİ

*Bit süreden beri sizlere, Ağın ve çevresinden derlediğimiz fıkralardan birer demet sunuyor-
duk. Bu sayımızda da, halkımızın hangi çeşit olaylara gülmekte olduğuna değişik örnekler ver-
mek için basınımdan derlediğimiz birkaç fıkrayı, beğeneceğinizi umarak sunuyoruz.*

KAYBEDİLEN

Adam, tartıldıktan sonra yanındakine döndü:
— Tam üç kilo kaybetmişim, dedi.
Yanındaki: — Ama hiç görünmüyor.
— Kaybedilen şey görünmez ki...

ELBET SANA DA...

Camide imam vaaz ediyordu:
— Cennette erkeklerin her birine yetmiş tane huri verilecek.
Dinleyenler arasından yaşlı bir kadın kalkarak sormuş:
— Hoca efendi, demiş, biz orada ne yapacağız?
Hoca hırsıyla kadının sözünü kesmiş:
— Otur be kadın, otur, elbet sana da bir koca bulunur.

TRANSFERLİ POLİTİKA

Milletvekilinin küçük oğlu babasına sordu:
— Baba, dedi; sizin partiden bir kişi ayrılıp da diğer partiye
geçerse ne olur?
— Hain olur oğlum.
— Peki, ya başka bir partiden ayrılıp da sizin partiye
geçerse?
— O mu? O da doğru yolu bulan bir kişi olur.

ÖLÜMSÜZ AŞK

Güzel kız, arkadaşları delikanlıya sordu:
— Beni seviyor musun?
— Elbette sevgilim, hem de tahmin edemeyeceğin kadar çok
seviyorum.
— Peki, benim için ölür müsün?
— Hayır sevgilim, çünkü benimkisi ölümsüz aşk.

HİZMETÇİ KIZIN NİŞANLISI

Evin beyi hizmetçiye çıktı:
— Nişanlın yine bizim evin etrafında dolanıp duruyor, demin
yine geçtiğini gördüm.
— Aman beyefendi, dedi hizmetçi, siz nişanlımı nereden
tanıyorsunuz?
— Nereden olacak, kendi kravatımdan...

KONUŞAN DEĞİL, DİNLEYEN

Şık giyimli bir kadın, bir kuşçu dükkanına girdi:
— Bir papağan istiyorum, dedi.
— Size şunu verelim, dedi kuşçu ve ekledi:
Bu papağan hem İngilizce, hem de Türkçe konuşur.
Kadın sertleşti:
— Ben, konuşan papağan istemiyorum, beni dinleyenini istiy-
orum.

BİR PARODİ

— Biz ne dedik müteahhit Cafer Bey?
— Üç oda, bir mutfak.
— Cafer Bey ne yaptı?
— Bir oda, üç mutfak.

MEYHANENİN YERİ NASIL ÖĞRENİLİR?

Bektaşinin biri, ilk kez gittiği bir kentte meyhanenin yerini
öğrenmek istemiş. Ama, doğrudan "Meyhane nerde?" demek-

ten de çekinmiş.

Karşısına çıkan bir kişiye şöyle sormuş:

— Kuzum, dergaha nerden gidilir?

Adam, uzun uzun yolu tarif etmeye başlamış.

Bektaşi araya girmiş:

— Senin tarifi meyhaneye çıkmaz mı?

— Hayır, demiş adam, meyhane şu karşı sokağın sonundaki
çınar ağacının yanındadır.

Bektaşi: - Eyvallah, deyip yürümüş.

İYİ Mİ BARİ?

Yaşlı kadın gişeden bilet alırken sordu:

— Filmin konusu ne acaba?

Gişe memuru:

— Bir doktor, efendim.

— Bu kadar çok para aldığınıza göre iyi bir doktor mu bari?

APANDİSİT

Telefonun öbür ucundaki telaşlı adam:

— Aman doktor, dedi, karım apandisit krizi geçiriyor.

— Nasıl olur, dedi doktor, karınızı geçen yıl apandisitten
ameliyat ettik. İnsan iki kez apandisit olmaz ki.

— İnsan iki kez apandisit ameliyatı olmaz ama, iki kez evlen-
mez mi?

GEREK YOK

Cehennemde, her milletin günahkarlarını katran kazanlarına
atıp, kaynatıyorlarmış. Her kazanın başında da bir zebani,
kazandan başını çıkarıp kurtulmak isteyenleri tekrar kazana
itiyormuş. Lakin, Türklerin kaydandığı kazanın başında zebani
yokmuş. "Niye?" diye nedenini sormuşlar. Baş zebani
gülmüş: "Gerek yok demiş, Türklerden biri kurtulmaya
kalkarsa, diğerleri hemen ayaklarına yapıp onu aşağıya,
kazanın içine çekiyorlar"

DEVEYİ DÜZE, ÇAKALI YÜZE

Abartmalı konuşan iki kişi karşılıklı söyleşiyorlarmış.
Biri: — Dün akşam bir şimşek çaktı, ortalık gündüz gibi oldu.
O sırada, dağın eteğinde tam beş bin çakal saydım.
Diğeri: Şimşek çakınca ben de dağın tepesinde bir deve
gördüm. Başını uzattı, ovada akan dereden doya doya su içti.
Birincisi dayanamamış:
— Haydi haydi, demiş, deveyi düze indir.
Öteki hemen: Sen de çakalı yüze indir.

KOMPARTIMANDA İKİ YOLCU

Kompartımda iki kişi karşılıklı oturuyorlardı.

Biri: — Bavulunuza dikkat edin, dedi, şimdi başıma düşecek
Öteki orali olmadı bile:

— Zıyanı yok, dedi, içine kırılacak bir şey koymadım.

İKİ CİMRİ ARASINDA

Birinci cimri: — Beş tane otomobilin olsa birini bana verir
misin?

İkincisi: — Elbette veririm.

Birinci: — Ya beş gömleğin olsa?

İkinci: — Vermem.

Birinci: Niçin?

İkinci: Çünkü şimdi benim beş gömleğim var.

AĞIN'LA İLGİLİ HABERLER

EGİTİM-ÖĞRETİM

İlçede bir lise, 1 ilköğretim okulu ile birleştirilmiş sınıflı 2 ilköğretim okulu vardır. Lisede bu öğretim yılında 110 öğrenci ve 11 öğretmen eğitimi sürdürmektedir. Öğrencilerden 64'ü devlet parasız yatılı kısmında kalmaktadır. İlçe merkezindeki ilköğretim okulunda ise 276 öğrenci ve 17 öğretmen bulunmaktadır. Köylerden Saraycık ilköğretim okulunda 28, Yedibağ ilköğretim okulunda da 17 öğrenci eğitim görmektedir. İlçe genelinde 431 öğrenci vardır , 8 yıllık kesintisiz eğitim Ağın'da başarıyla uygulanmaktadır.

SAĞLIK OCAĞI ve SAĞLIK HİZMETLERİ

Kaymakamlığın ve hayırsever hemşehrilerin katkılarıyla mevcut sağlık ocağı bazı ilavelerle modern bir yapıya kavuşturulmuştur. Sağlık ocağı 24 saat hizmet vermektedir, 3 doktor, 2 ebe, 3 hemşire, 1 tıbbi sekreter, bir sağlık memuru bir çevre sağlık teknisyeni sürekli sağlık hizmeti vermektedir. 2002 yılı başında hizmete girecek olan tam donanımlı yeni ambulans büyük bir ihtiyacı karşılayacaktır.

Sağlık ocağının yenilenmesine ve donanımına başta Sayın Kaymakam M. Fatih GEYİM olmak üzere hemşehrilerin de bağış ve yardımları önemli katkı sağlamıştır.

SOSYAL YARDIMLAŞMA ve

DAYANIŞMA VAKFI

İlçenin acil ihtiyacı olan AŞEVİ PROJESİ, kaymakam M. Fatih GEYİM'in girişimiyle, Sosyal Yardımlaşma Daire Başkanlığı'ndan sağlanan 5 milyar 600 milyon lira ile Belediye Başkanlığı Binası'nın bitişiğindeki bina onarılarak 12 Aralık 2001 tarihinde faaliyete geçirilmek suretiyle gerçekleştirilmiştir. Bu aşevi, ilçeye eğitimlerini sürdürmeye gelen 75 öğrenciye sıcak yemek verecek, 30 muhtaç vatandaşımıza da öğlen ve akşam sıcak yemek verecektir.

AĞIN'A HİZMET VERECEK OLAN İKİNCİ FERİBOT

Geçen sayımızda, Deniz Kuvvetleri Komutanlığınca Ağın'a verilen ikinci feribot hakkında bilgi vermiştik. Konu ile ilgili olarak bu sayımızda da sözü edilen geminin özellikleri ile devir teslim töreninde Belediye Başkanı Sayın Orhan ERCAN tarafından yapılan konuşmadan özet veriyoruz.

Gemi Özelliği: Gemi, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nca 1965 yılında Taşkızak tersanesinde inşa edildi. **Boy:** 22,50 m. **eni :** 6,40 m. **Su kesiminden yüksekliği:** 6 m. **Tonojı:** 54,5 ton. **Kapasitesi:** 50 ton yük taşıyor. Gemide 4 adet 4x165 beygir gücünde 6/1 General Motor makine vardır. **Azami sürati:** Saatte 12,5 mil. **Yakıt depo kapasitesi** 3700 kgr. **Azami süratte** 70 litre yakıt yakıyor.

Gemi, her türlü sahile kapak atma özelliğine sahiptir, Ayrıca, kapak donanımı hidrolik ve mekanik olarak kullanılmaktadır.

Geminin devir teslim töreni ve Baraj Gölü'nde hangi hizmetlerde kullanılacağı konularında Belediye Başkanı Sayın Orhan ERCAN'ın konuşması:

Sayın Valim, Komutanım, Kaymakamlarım, Emniyet Müdürüm, Daire müdürlerim, sevgili öğrenciler, saygı değer Ağınlılar ve basın mensupları hoşgeldiniz.

Ulu Önderimiz eşsiz kahraman Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün dediği gibi zaferleri ve geçmişi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferle birlikte uygarlık ışıklarını taşıyan, Kahraman Türk Ordusuna, Ordumuzun Deniz Kuvvetlerine ait 309 nolu Atılay Çıkartma gemisini, Baraj gölü sebebiyle, ulaşımı zor duruma giren Ağın Belediyesi'ne hibe edilmesinden dolayı, Kahraman Türk Ordusu ve onun mensuplarına, Milli Savunma Bakanımıza, Milletvekilimiz Prof. Dr. Mus-

tafa GÜL beyefendiye sonsuz şükranlarımızı sunmaktayız.

Çıkartma gemisi yıllarca şanlı ordumuza hizmet etmiş ve bugünden itibaren de şehit Halit KÜÇÜK ismiyle baraj gölünde her türlü ulaşımı Ağın'ımıza sağlamak suretiyle hizmetine devam edecektir.

Şehidimizin adını taşıyan, onu ölümsüzleştirecek bu gemimizin Ağın'a ve Ağın'lılara hizmet etmesi için tahsisine vesile olan değerli hemşehrimiz Emekli Tüm Amiral Mustafa ÖZBEY'le Tuğ General Güner OMAZ beyefendilere, gemiyi denizlerde yüzdürdüğü gibi karada naklini sağlayıp baraj gölüne indiren, bakım ve onarımında kıymetli saatlerini sarf eden Güney Deniz Saha Komutanlığı ve onun mensupları ile 8. Kolordu Komutanlığı'na teşekkür ve minnettarlığımızı arz etmeyi kendime görev telakki ediyorum.

Şehit Hasan KÜÇÜK gemisiyle ilçemize verilecek

olan hizmetleri sıralayacak olursak:

-17 yıllık feribotumuzun arıza ve bakımlarında,

- İhalesi yapılmış olan Karamağara köprüsünün yapımında,

- 4 mevsim şartları göz önünde bulundurularak, her iki yaka arasında ulaşım ve nakliyenin sağlanmasında,

- Asayişin korunması ve tesisinde,

- Sağlık yönünden acil durumlardaki seri hizmetlerde,

- Milli eğitimin toplu taşımacılığında,

Bu zorunlu ihtiyaçların dışında da halkımızın isteği üzerine, baraj gölü üzerinde turistik gezilerde ve köprü inşaatından sonra da komşu ilçelerimiz olan Kemaliye ve Çemişgezek köyleri ile merkez arasında halkımızın hizmetini görecektir.

ARAMIZDAN AYRILANLAR

*Değerli hemşehrimiz, dergimiz yazarlarından ve Ağın'ın yetiştirdiği değerli eğitimci Müderris Hüseyin Efendi'nin oğlu Halit HOCAOĞLU 24 Aralık 2001 Pazartesi günü Ankara'da vefat etmiştir.

Kore gazisi olan ve 1950'de ilk katile Türk Tugayı ile Kore'ye giden, bir keşif sırasında yaralanarak yurda dönen ve Harp Malulü olarak emekliye ayrılan merhum saygın bir hemşehrimizdi. 25 Aralık 2001 Salı günü Kocatepe Camisi'nde yapılan askeri törenle Karşıyaka mezarlığında toprağa verilen Halit HOCAOĞLU'na Tanrı'dan rahmet diler, kızı Ayşen ile oğlu Hüseyin'e ve tüm yakınlarıyla sevenlerine başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

* Derneğimizin Yönetim Kurulu üyesi değerli hemşehrimiz Harun ÇELİK, yakalandığı amansız hastalık sonucu 12 Ocak 2002 Cumar-

tesi günü Ankara'da vefat etmiştir. 13 Ocak 2002 Pazar günü Hacıbayram Camisi'nde kılınan öğle namazından sonra Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilen Harun ÇELİK'e Tanrı'dan rahmet diler, eşi Sibel Hanım ile kızı Seza, oğlu Baturay, kardeşleri Şerif, Mehmet, Yasin ve Gülsüm'e, dayısı Derneğimizin Denetim Kurulu Üyesi arkadaşımız Mehmet Yılmaz'a ve tüm yakınlarıyla sevenlerine başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

* Dergimiz üyesi Sayın Mustafa Özdem'in kayınbiraderi Tarlabası (Haskini) köyünden Mustafa ALADAĞ Hollanda'da vefat etmiş 10.01.2002 tarihinde Ankara'da toprağa verilmiştir.

Hemşehrimiz Mustafa ALADAĞ'a tanrıdan rahmet diler, Kayınbiraderi Mustafa ÖZDEM ve tüm yakınları ile sevenlerine başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

DOĞUMLAR

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Beyelması Köyü	Ozan Alp AKBAŞ	Mehmet	Bolu,	14.12.2001
Müd. Hüs. Ef. Mah	Hüseyin AĞGEDİK	Tuncay	Ağın	01.01.2002
Demirçank Köyü	Gökem ÖZKAN	Ahmet	Ağın	25.12.2001
Demirçank Köyü	Dilara AVCI	Ziya	Konak	24.11.2001
Şenpınar Mah.	M. Alperen YALÇIN	Yılmaz	Ağın	01.01.2002
Demirçank Köyü	Emre GÜNGÖR	Vedat	Bahçelievler	03.12.2001
Bademli Köyü	Oğuzhan YILMAZ	Oğuz	Ümraniye	26.11.2001

Dünyaya gelen yavrularımıza sağlıklı uzun ömürler diler, ailelerini kutlarız.

EVLENENLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Evlenilenin Adı Soyadı	Evlenilen Yer	Evlenme Tarihi
Dibekli Köyü	Murat SEZER	Olca Ünal	Ümraniye	08.11.2001
Kaşpınar Köyü	Nuray KARADAĞ	Hakin Yılmaz	Kadıköy	07.10.2001
Yedibağ Köyü	Erol AVLAR	Beyza ERSOY	Kırıkhan	21.12.2001
Yedibağ Köyü	Ayfer ULUŞAN	Mahmut Kaynak	Sarıgazi	08.11.2001
Yenipayam Köyü	Nurgül YAVUZ	Ali KAYGUSUZ	Bahçelievler	20.12.2001
Bahadırlar Köyü	Mustafa AVCU	Necle OZCAN	Elazığ	13.12.2001

Yeni evlenen hemşehrilerimizi ve eşlerini kutlar, ömür boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Ölüm Yeri	Ölüm Tarihi
Akpınar Mah	İhsan ÖZTÜRK	1938	Ankara	07.11.2001
Balcılar Mah	İbrahim Berk AYDEMİR	03.07.1996	Ağın	13.11.2001
Kuzgeçe Mah.	Ayşe Halide GÜNDÜZ	1332	Elazığ	06.11.2001
Şenpınar Mah.	Hüseyin AYDIN	1323	Ağın	09.12.2001
Öğrendik Köyü	Zekiye ŞENER	1339	Matalya	27.10.2001
Yedibağ Köyü	Gülnaz TEKİN	1326	Ağın	02.12.2001
Balcılar Mah.	Şükriye TÜRKER	25.03.1932	Elazığ	22.11. 2001
Şenpınar Mah.	Fatma AVLAR	1336	Elazığ	16.12.2001
Beyelması Köyü	Sıtkı ASLAN	07.03.1341	Malatya	07.12.2001

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

FOOTBALL

